

Kopie
art. 792 Ger. W.
Vrij van griffierecht - art. 280,2° W.Reg.

123725

Repertoriumnummer 2020 / 1021
Datum van uitspraak 1 oktober 2020
Rolnummer 2020/AA/90

Uitgifte

Uitgereikt aan
op
€
JGR

Arbeidshof Antwerpen

Afdeling Antwerpen

Kamer 10

Arrest

COVER 01-00001737600-0001-0011-01-01-1

██████████ in eigen naam en als wettelijke vertegenwoordiger voor ██████████
██████████, beiden wonende te ██████████
██████████

met als raadsman mr. VANNEUVILLE Veerle, advocaat te ANTWERPEN, die pleit,

tegen:

OCMW ANTWERPEN, ON 0212.235.604, met maatschappelijke zetel te 2000
ANTWERPEN, Grote Markt 1,

vertegenwoordigd door de heer Convents Bart, maatschappelijk werker, met
algemene machtiging verleend door het vast bureau in zitting van 11 januari
2019,

Het hoger beroep is gericht tegen het vonnis van 16 januari 2020 van de arbeidsrechtbank
Antwerpen, afdeling Antwerpen.

Het arbeidshof past de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken toe.

Substituut-generaal Ingrid VAN ORSHAEGEN gaf namens het openbaar ministerie mondeling
advies op de openbare terechtzitting van 3 september 2020.

Partijen maken geen gebruik van de mogelijkheid tot repliek.

1. Ontvankelijkheid

Met een verzoekschrift, neergelegd ter griffie van dit hof op 21 februari 2020, tekende mevrouw [REDACTED] in eigen naam en als wettelijke vertegenwoordiger voor haar zoon [REDACTED], hoger beroep aan tegen een vonnis van 16 januari 2020 (AR 19/1690/A) van de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen.

Het vonnis werd aan mevrouw [REDACTED] ter kennis gebracht overeenkomstig artikel 792, tweede lid, Ger.W., bij gerechtsbrief op 24 januari 2020.

Het hoger beroep werd tijdig ingesteld, is regelmatig naar vorm en ontvankelijk.

2. Feiten en voorafgaande procedure

Mevrouw [REDACTED], geboren in 1984 te Marokko, reisde samen met haar kinderen in 2018 naar België. Zij verblijft sindsdien met haar kinderen illegaal in België.

Op 23 februari 2019 deed mevrouw [REDACTED] een aanvraag voor medische waarborgen bij het OCMW van Antwerpen voor één van haar kinderen, namelijk [REDACTED], die lijdt aan een ernstige vorm van diabetes.

Met beslissing van 2 april 2019 nam het bijzonder comité sociale dienst volgende beslissing:

"Geachte mevrouw [REDACTED]

Het bijzonder comité Sociale Dienst (dit is een deel van de OCMW-raad) nam op 02.04.2019 een beslissing over [REDACTED] :

•medische waarborg

Waarborg(en)

•U krijgt geen medische waarborg (Voor [REDACTED] vanaf 23.02.2019. Waarom? U bracht niet de gevraagde documenten binnen, waardoor verder sociaal en financieel onderzoek onmogelijk is. We weten niet waar u en uw gezin momenteel verblijft, na ontslag uit het ziekenhuis. Hierdoor kan de bevoegdheid niet worden vastgesteld.

U verklaarde ook omwille van medische redenen naar België te zijn gekomen. Hiervoor diende u allerlei zaken in orde te brengen om uw rechten uit te putten.

•U krijgt geen medische waarborg (Voor [REDACTED] vanaf 28.02.2019. Waarom? U bracht niet de gevraagde documenten binnen, waardoor verder sociaal en financieel onderzoek onmogelijk is. We weten niet waar u en uw gezin momenteel verblijft, na ontslag uit het ziekenhuis. Hierdoor kan de bevoegdheid niet worden vastgesteld.

U verklaarde ook omwille van medische redenen naar België te zijn gekomen. Hiervoor diende u allerlei zaken in orde te brengen Om uw rechten uit te putten."

Mevrouw [REDACTED] deed op 9 mei 2019 een nieuwe aanvraag, waarop een nieuwe beslissing volgde van het comité sociale dienst van 14 mei 2019:

"Geachte mevrouw [REDACTED]

Het bijzonder comité Sociale Dienst (dit is een deel van de OCMW-raad) nam op 14.05.2019 een beslissing over [REDACTED]

•medische waarborg

Waarborg(en)

•U krijgt geen medische waarborg (Voor [REDACTED]) vanaf 09.05.2019.

Waarom? Medische Waarborgen voor [REDACTED] worden geweigerd omwille van volgende redenen:

*Er is teveel onduidelijkheid in de financiële situatie van het gezin.

*Het gezin verblijft nog geen jaar in België. Hierdoor kan er niet van uitgegaan worden dat de verzekering land van herkomst niet meer geldig is. Marokko is een verbindingsorgaan met België; Wetgeving POD MI.

*Er is een borgsteller (Visum C, afgeleverd te Nederland). Er werd geen informatie binnengebracht betreffende deze borgsteller. Mevrouw moet haar rechten uitputten in Nederland. De borgstelling is geldig tot twee jaar na de einddatum van het visum. MAW is deze borgstelling geldig tot en met 04/10/2020."

Tegen de beslissingen van 2 april 2019 en 14 mei 2019 tekende mevrouw [REDACTED] verhaal aan bij de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen, met verzoekschrift ontvangen ter griffie op 28 juni 2019, gekend onder rolnummer 19/1690/A.

Met vonnis van 16 januari 2020 verklaarde de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen het beroep van mevrouw [REDACTED] ongegrond en werden de beslissingen van 2 april 2019 en 14 mei 2019 bevestigd.

Het OCMW van Antwerpen werd veroordeeld tot de kosten van het geding.

Tegen dit vonnis stelde mevrouw [REDACTED] hoger beroep in met een verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het arbeidshof op 21 februari 2020.

3. Eisen in hoger beroep

Met conclusie van 31 juli 2020 vordert mevrouw [REDACTED]:

"De vordering van concludante ontvankelijk en gegrond te verklaren;

en vervolgens de beslissingen van het OCMW Antwerpen d.d. 2 april 2019 en 14 mei 2019 respectievelijk ter kennis gebracht via aangetekend schrijven d.d. 4 april 2019 en 16 mei 2019 waarbij besloten werd om geen medische waarborg toe te kennen vanaf resp. 23 februari 2019, 28 februari 2019 en 9 mei 2019, te vernietigen;

en uit dien hoofde te zeggen voor recht dat [REDACTED] wel degelijk gerechtigd is op de toekenning van de medische waarborg en dit vanaf minstens 23 februari 2019;

Vervolgens het OCMW van Antwerpen te veroordelen tot alle kosten van het geding, conform artikel 1017, lid 2 Ger. W., inclusief tot betaling van een rechtsplegingsvergoeding ten belope van 131,18 euro in graad van eerste aanleg en ten belope van 174,94 euro in graad van beroep.

Het te vellen vonnis uitvoerbaar bij voorraad te verklaren, niettegenstaande alle verhaal en zonder borgstelling en met uitsluiting van het vermogen tot kantonnement gelet op de duidelijke medische prangende situatie waarin de jongeheer [REDACTED] zich bevindt."

Met conclusie van 23 april 2020 vordert het OCMW van Antwerpen:
"Het hoger beroep ontvankelijk maar ongegrond te verklaren,
Het vonnis van 16/1/2020 te bevestigen.
De beslissingen van het OCMW van 2/4/2019 en 14/5/2019 te bevestigen."

4. Ten gronde

Mevrouw [REDACTED] vordert de toekenning van dringende medische hulp vanaf 23 februari 2019 voor haar zoon [REDACTED]. Het OCMW meent dat er geen recht is op deze vorm van maatschappelijke dienstverlening.

Aangezien het OCMW op 10 december 2019 een nieuwe beslissing heeft genomen waarbij het recht op dringende medische hulp voor de zoon opnieuw werd geweigerd, is de betwiste periode beperkt van 23 februari 2019 tot en met 5 november 2019. Het beroep tegen de weigeringsbeslissing van 10 december 2019 is immers nog hangende voor de arbeidsrechtbank.

Het recht op dringende medische hulp voor mevrouw [REDACTED] is het voorwerp van een procedure voor de arbeidsrechtbank waardoor het arbeidshof zich hierover in dit arrest niet kan uitspreken.

4.1. Dringende medische hulp: principes

Er is geen betwisting dat het gezin [REDACTED] illegaal op het grondgebied verblijft.

Weliswaar zou het gezin een aanvraag tot regularisatie hebben ingediend overeenkomstig artikel 9ter Vreemdelingenwet maar dit wijzigt niets aan het verblijfsrecht zo lang de aanvraag niet ontvankelijk werd verklaard. Bovendien geldt de machtiging tot verblijf die afgeleverd wordt op basis van een aanvraag overeenkomstig artikel 9 Vreemdelingenwet slechts voor de toekomst en kan dus niet tot gevolg hebben dat er hierdoor een recht op steun met terugwerkende kracht ontstaat (Cass., 19 maart 2001, JTT 2001, 347).

Artikel 57, § 2 OCMW-Wet bepaalt: "In afwijking van de andere bepalingen van deze wet, is de taak van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn beperkt tot: 1° het verlenen van dringende medische hulp, wanneer het gaat om een vreemdeling die illegaal in het Rijk verblijft."

Aan deze bepaling werd uitvoering gegeven door het KB van 12 december 1996 betreffende de dringende medische hulp die door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wordt verstrekt aan de vreemdelingen die onwettig in het rijk verblijven dat in artikel 1 bepaalt wat moet verstaan worden onder dringende medische hulp:

“De dringende medische hulp, bedoeld in artikel 57, § 2, lid 1, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, betreft hulp die een uitsluitend medisch karakter vertoont en waarvan de dringendheid met een medisch getuigschrift wordt aangetoond. Deze hulp kan geen financiële steunverlening, huisvesting of andere maatschappelijke dienstverlening in natura zijn.

Dringende medische hulp kan zowel ambulante worden verstrekt als in een verplegingsinstelling, zoals bedoeld in artikel 1, 3°, van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Dringende medische hulp kan zorgverstrekking omvatten van zowel preventieve als curatieve aard.

In geval van besmettelijke ziekten die door de bevoegde overheden als zodanig erkend zijn en onderworpen zijn aan profylactische maatregelen, moet de dringende medische hulp die aan de patiënt verstrekt wordt de nazorg inhouden die noodzakelijk is voor de algemene volksgezondheid”.

Uit deze bepalingen kan afgeleid worden dat er enkel hulp kan toegekend worden die voldoet aan de voorwaarden van het KB van 12 december 1996.

Enkel de kosten die begeleid worden door een medisch attest waaruit blijkt dat de verleende kosten vallen onder het begrip “dringende medische hulp” kunnen vergoed worden.

4.2. Bewijs dat verleende hulp dringende medische hulp betreft

Mevrouw [REDACTED] moet het bewijs leveren dat haar zoon medische zorgen heeft genoten die omschreven kunnen worden als “dringende medische hulp”.

De te verstrekken hulp is vrij ruim nu artikel 1 van voormeld koninklijk besluit van 12 december 1996 bepaalt dat het kan gaan om zorgverstrekking van zowel preventieve als curatieve aard en ambulante of in een verplegingsinstelling.

Er wordt niet betwist dat de behandeling van diabetes nodig is en dat het uitstel van de behandeling nadelig is voor het kind. Het OCMW stelt immers zelf dat het kind lijdt aan een ernstige vorm van diabetes.

Uit de neergelegde medische attesten blijkt dat de verleende hulp door artsen als dringende medische hulp wordt beschouwd en dat een opvolging noodzakelijk is (stuk 7, dossier OCMW en stukken 4 en 5, dossier [REDACTED]).

Verder legt mevrouw [REDACTED] stukken neer waaruit blijkt dat het kind regelmatig met de ambulance vervoerd moest worden naar het ziekenhuis (stuk 7, dossier OCMW) en er tevens

opgenomen moest worden (stuk 9, dossier [REDACTED]). Aldus kan er weinig twijfel zijn dat deze hulp dringend was.

Het is hierbij niet vereist dat de ziekte een bedreiging vormt voor het overleven van betrokkene. Het begrip "dringende medische hulp" mag immers niet worden verward met "onmiddellijke geneeskundige verzorging" nu ook preventieve hulp mogelijk is. Dringende medische hulp moet dan ook niet acuut zijn hoewel het acuut karakter door de opname in het ziekenhuis wordt aangetoond.

Aangezien er gemotiveerde medische attesten worden voorgelegd waaruit het dringend karakter van de medische hulp blijkt en waaruit ook blijkt dat de gevraagd hulp enkel een medisch karakter betreft, is voldaan aan de voorwaarden van het KB van 12 december 1996. Hierbij kan opgemerkt worden dat de verleende medische attesten door het OCMW niet in twijfel worden getrokken en dat het bewijs wordt voorgelegd dat er in de betwiste periode medische kosten gemaakt werden.

De stelling dat mevrouw [REDACTED] naar België is gekomen om te kunnen genieten van betere medische zorgen, voor zover bewezen, wijzigt dit niet nu de beoordeling of er sprake is van dringende medische hulp niet afhangt van de vaststelling dat de persoon die de medische hulp vraagt naar België is gekomen om te kunnen genieten van de medische zorgen. Deze voorwaarde is immers niet terug te vinden in het KB van 12 december 1996.

Om dezelfde reden kan de dringende medische hulp niet geweigerd worden omdat de aandoening al bestond voor mevrouw [REDACTED] met haar zoon naar België kwam. Ook deze voorwaarde is nergens wettelijk vastgelegd.

Ten slotte is het niet van belang dat het mogelijk is om naar Marokko of naar Nederland terug te keren en daar een behandeling te ondergaan. Er dient enkel nagegaan te worden of er voldaan wordt aan de wettelijke voorwaarden om te kunnen genieten van de dringende medische hulp die immers ingesteld werd om aan mensen zonder wettig verblijf een medische verzorging te waarborgen voor de te verlenen hulp die dringend is en dat is hier het geval.

4.2. Geen bewijs van ziekteverzekering

In de bestreden beslissing van 14 mei 2019 werd gesteld dat er een mogelijkheid is dat het gezin verzekerd is tegen ziekte in Marokko.

Dit kan evenwel uit geen enkel stuk afgeleid worden. Weliswaar heeft het OCMW op 9 mei 2019 bijkomende inlichtingen gevraagd (stuk 8, dossier OCMW) maar aangezien er geen antwoord wordt voorgelegd en mevrouw [REDACTED] geen negatief bewijs kan leveren, kan enkel vastgesteld worden dat er geen bewijs is dat de medische kosten die in België gemaakt werden door de Marokkaanse ziekteverzekering ten laste worden genomen.

De bestreden beslissing mocht niet genomen worden door de verwijzing naar de mogelijke aansluiting bij een Marokkaanse ziekteverzekering. Bovendien had de hulp dan nog verleend moeten worden en had het OCMW deze hulp mogelijk kunnen terugvorderen.

4.3. Mensonwaardig bestaan

Om in aanmerking te komen voor dringende medische hulp, dient nagegaan te worden of mevrouw [REDACTED] voldoet aan de voorwaarden om recht te hebben op financiële steun van het OCMW.

Artikel 1 OCMW-wet bepaalt dat éénieder een leven moet kunnen leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.

Het is de aanvrager die moet kunnen aantonen dat hij geen leven kan leiden dat hieraan beantwoordt (Arbh. Antwerpen 16 mei 2001, *Soc. Kron.* 2002, 547).

In een arrest van 17 december 2007 besliste het Hof van Cassatie dat geen enkele wettelijke bepaling verbiedt dat het recht op maatschappelijke dienstverlening met terugwerkende kracht wordt toegekend voor de periode tussen de aanvraag en de toekenning op voorwaarde dat de aanvrager aantoont dat hij in die periode geen leven kon leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid (Cass. 17 december 2007, *JTT* 2008, 112 en www.cass.be).

Mevrouw [REDACTED] moet derhalve aantonen dat zij sedert 16 mei 2010 geen menswaardig bestaan kan leiden in de zin van artikel 1 OCMW-Wet.

Weliswaar stelt artikel 57, § 2 OCMW-wet dat de taak van het OCMW beperkt is tot het verlenen van dringende medische hulp in afwijking van alle andere bepalingen van deze wet maar hieruit kan niet afgeleid worden dat ook afgeweken dient te worden van artikel 1 OCMW-wet waardoor de behoefteigheid toch onderzocht moet worden.

In een arrest van 11 maart 2009 oordeelde het Grondwettelijk Hof dat uit de parlementaire voorbereidingen bij artikel 57, § 2 OCMW-Wet blijkt dat bij een aanvraag om dringende medische hulp van een vreemdeling die illegaal in het Rijk verblijft, het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn moet nagaan of de aanvrager zonder die steun in staat is een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid. Indien dat het geval is, is het centrum niet verplicht op te treden (GwH 11 maart 2009, nr. 50/2009).

Er moet dus nagegaan worden of mevrouw [REDACTED] een menswaardig bestaan kan leiden door het niet ten laste nemen van de kosten en eens dit is vastgesteld moet het OCMW tussenkomen en dit ongeacht de vraag of de ouders (of andere onderhoudsplichtigen) mogelijk in staat waren om te betalen voor de kosten van de maatschappelijke dienstverlening (Cass. 28 mei 2018, *JTT* 2018, afl. 28, p. 458).

Er wordt niet ontkend dat mevrouw [REDACTED] geen eigen bestaansmiddelen heeft. Zo stelt de maatschappelijk werker bij een huisbezoek uitdrukkelijk de behoefte vast (sociaal verslag, 25 april 2019, p. 4, stuk 3, dossier OCMW).

Uit de neergelegde stukken blijkt bovendien dat ze in de betwiste periode afhankelijk is van organisaties als Zenith (stuk 6, dossier [REDACTED]), Trapkensoep (stuk 7, dossier [REDACTED]) en Al-Ikram (stukken 8 en 24, dossier [REDACTED]). Verder zou ze, om in haar levensonderhoud te voorzien, 200,00 euro per maand van een sportleraar van het gezin ontvangen en zouden er ook omhalingen worden georganiseerd om het gezin in hun levensonderhoud te kunnen laten voorzien (stukken 12, 13 en 14, dossier [REDACTED]).

Aanvankelijk zouden er ook beperkte inkomsten zijn geweest uit zwartwerk (300,00 euro per maand) maar dit zou niet langer het geval zijn en bovendien is dit onvoldoende om tot een menswaardig bestaan te kunnen besluiten (sociaal verslag 25 april 2019, stuk 3, dossier OCMW).

Dit menswaardig bestaan wordt bovendien bevestigd door de niet betaalde ziekenhuisrekeningen en rekeningen voor ambulancevervoer en de rappels (stukken 9, 10 en 11, dossier [REDACTED]).

De verwijzing naar rechtspraak noch de vaststelling dat er geen schulden zouden zijn (wat niet klopt), wijzigt dit nu uit de neergelegde stukken blijkt dat mevrouw [REDACTED] enkel leeft van liefdadigheid. Van regelmatige giften is geen sprake.

Het OCMW laat nog gelden dat mevrouw [REDACTED] naar België zou gekomen zijn om te kunnen genieten van gratis medische zorgen die beter zijn dan de medische zorgen in Marokko maar deze beoordeling is niet dienstig voor de beoordeling van het menswaardig bestaan nu niet wordt tegengesproken dat de medische hulp in Marokko niet conform de internationale richtlijnen was (sociaal verslag 11 maart 2019, stuk 1 OCMW). Mogelijk kan dit een rol spelen bij de beoordeling van een verblijfsrecht maar hierover kan het arbeidshof geen uitspraak doen.

Bovendien wordt zelfs niet aangetoond dat er sprake zou zijn van medisch toerisme nu het niet gaat om een geplande ingreep en de situatie van de zoon tijdens zijn verblijf in België plots verslechterd is waardoor een opname in het ziekenhuis noodzakelijk werd.

Uit de voorgelegde stukken blijkt dat het gezin [REDACTED] in de periode van februari 2019 tot en met november 2019 geen menswaardig bestaan kon leiden en dus recht had op maatschappelijke dienstverlening dat als gevolg van hun illegaal verblijf de vorm aanneemt van dringende medische hulp.

4.4. Geen borgstelling

Het OCMW stelt dat mevrouw [REDACTED] een beroep kan doen op een borgsteller in Nederland die alle medische kosten zou moeten betalen. Dit verweer kan niet aanvaard worden.

Eens immers vastgesteld werd dat de toekenning van maatschappelijke dienstverlening noodzakelijk is om een menswaardig bestaan te garanderen, moet niet nagegaan worden of andere personen deze kosten mogelijk ten laste kunnen nemen (Cass. 28 mei 2018, JTT 2018, afl. 28, p. 458).

Zelfs wanneer een persoon in België zich borg heeft gesteld voor de betaling van de medische kosten, dient het OCMW tussen te komen voor de betaling van de dringende medische hulp (Cass. 5 november 2018, AR nr. S.18.0004).

Ten overvloede kan opgemerkt worden dat niet wordt aangetoond dat de borgsteller de medische kosten in België ten laste wou nemen. Het OCMW stelt weliswaar de vraag waarom mevrouw [REDACTED] de ingreep en behandeling niet in Nederland onderging maar het arbeidshof kan niet oordelen over de vraag of mevrouw [REDACTED] recht heeft op dringende medische hulp. Aangezien er niet wordt betwist dat de zoon met een ambulance naar de spoedafdeling van een ziekenhuis in België werd gebracht, kan aanvaard worden dat de medische zorgen in België moesten verleend worden. Er is hier immers geen sprake van een geplande ingreep maar van een spoedopname.

De stelling als zou mevrouw [REDACTED] recht hebben op een verblijf in Nederland, wordt door geen enkel stuk gestaafd en is om voormelde redenen niet relevant.

4.5. Besluit

Het gezin [REDACTED] voldoet aan alle voorwaarden om te kunnen genieten van dringende medische hulp voor zoon [REDACTED] en deze kan dan ook toegekend worden voor de periode van 23 februari 2019 tot en met 5 november 2019.

BESLISSING

Het arbeidshof,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk en gegrond.

Vernietigt het vonnis van 16 januari 2020 van de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen behoudens wat de kosten en de ontvankelijkheid betreft.

Veroordeelt in toepassing van artikel 1017, lid tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek het OCMW van Antwerpen tot de kosten van het hoger beroep.

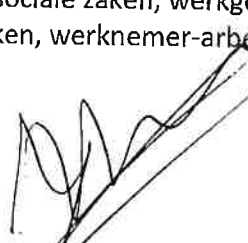
Vereffent deze kosten aan de zijde van mevrouw [REDACTED] op:
174,94 euro rechtsplegingsvergoeding arbeidshof

Aldus gewezen door:

Dirk TORFS, eerste voorzitter,
Patrick VAN HAVERMAET, raadsheer in sociale zaken, werkgever,
Joris KERKHOF, raadsheer in sociale zaken, werknemer-arbeider,

Patrick VAN HAVERMAET

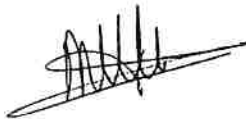

Joris KERKHOF

Dirk TORFS

en uitgesproken door de voorzitter van de tiende kamer van het arbeidshof Antwerpen, afdeling Antwerpen, zitting houdend te Antwerpen in openbare terechtzitting van 1 oktober 2020 met bijstand van griffier Ann DE PRINS.

Ann DE PRINS

Dirk TORFS

